

ADVIES VAN DE H10 + aanvulling Adviesraad Sociaal Domein Wassenaar (ASD)

Oplegnotitie inkoopstrategie Regio Haaglanden 2020 – 2024 (uitwerking uitgangspuntennotitie)

Aanleiding

Gemeenten zijn per 1-1-2015 verantwoordelijk voor alle vormen van jeugdhulp. In de periode 2015 - 2017 waren continuïteit van zorg voor jeugdigen en gezinnen en rust en stabiliteit voor jeugdhulpaanbieders belangrijke uitgangspunten voor de hulpverlening; de contracten waren gebaseerd op de contracten uit 2014. Jeugdhulpaanbieders werden hierbij betaald voor de hoeveelheid jeugdhulp die zij aanboden.

De in H10-verband samenwerkende gemeenten willen, na een tussenfase in 2018 - 2019, in 2020 naar een nieuwe inkoopstrategie waarbij de inkoop bijdraagt aan de doelen van de Jeugdwet en zorgt voor een systeem dat vraaggericht is, meer ruimte biedt voor innovatie en de professional en stuurt op resultaat. Deze resultaatsturing vindt plaats op meerdere niveaus: op het niveau van het stelsel (maatschappelijke doelen), van de individuele jeugdhulpaanbieder (prijs-kwaliteitverhouding) en binnen het individuele hulpverleningstraject (is het gezin geholpen).

Betrokkenheid Adviesraden Sociaal Domein bij ontwikkeling inkoopstrategie

Dit advies wordt gegeven door de Participatieraad Leidschendam-Voorburg, de Cliëntenraad Sociaal Domein Den Haag, de Adviesraad Sociaal Domein Pijnacker-Nootdorp, de Adviesraad Sociaal Domein Midden Delfland, De Adviesraad Sociaal Domein Wassenaar, de adviesraad Sociaal Domein Zoetermeer, de Adviesraad Sociaal Domein Delft, de Adviesraad Sociaal Domein Westland, de Adviesraad Sociaal Domein Rijswijk en de Centrale Adviesraad WMO Voorschoten. Ook de vertegenwoordigers van het Platform JONG doet mee! onderschrijven dit positieve advies.*

In de periode januari - mei 2018 zijn de Adviesraden Sociaal Domein van de H10-gemeenten en JONG doet mee! door de inkooporganisatie H10 meegenomen in de ontwikkeling van de inkoopstrategie Regio Haaglanden 2020 – 2024. Door de prettige, open en constructieve aanpak, waarin ieders inbreng serieus werd genomen en herkenbaar werd meegenomen in volgende versies, is een gedragen resultaat ontstaan waarop de deelnemers een positief advies hebben gegeven. Omdat tijdens het proces bleek dat uitgangspunten snel schuren tegen de verdere uitwerking en de implementatie, blijven de Adviesraden Sociaal Domein graag betrokken bij het vervolgtraject.

Punten die volgens de Adviesraden Sociaal Domein van belang zijn bij de verdere uitwerking zijn o.a.:

- Gepleit wordt voor een zo eenvoudig mogelijke werkwijze - begrijpelijk en overzichtelijk voor cliënten - met flexibiliteit voor zorgverleners om zich aan te passen aan de vraag en de context en met ruimte voor samenwerking tussen zorgverleners, gemeente en cliënten, zonder toename van de administratieve lasten;
- Wij pleiten ervoor om cliënten en cliëntorganisaties te betrekken bij het definiëren van het gewenste resultaat, de innovatie, de ontwikkeling van een resultaatmeting en het omgaan met de (gestapelde) wachtlijsten;
- Het resultaatgerichte stelsel vraagt ook om een goede individuele cliëntondersteuning;
- De jeugdhulp kent een sterke samenhang met de andere beleidsterreinen in het sociaal domein. Een integrale benadering is nodig om goede resultaten te kunnen bereiken. Een belangrijk deel van de samenhang wordt echter gerealiseerd in de lokale situaties;
- In de strategie wordt gekozen voor één aanbieder die, al dan niet in samenwerking met andere partners, alle inzet rond een gezin dient te organiseren/coördineren. Dit zal echter niet altijd

volledig mogelijk zijn, omdat in sommige gevallen hulp vanuit andere terreinen, zoals de WMO en andere vormen van jeugdzorg die niet onder de gemeenten vallen, wordt ingezet. Het plan "één gezin, één plan, één regisseur" is in die situaties uitsluitend te realiseren als er binnen gemeenten integraal gewerkt wordt én er met de niet gemeentelijk gestuurde aanbieders (bijv. zorgverzekeraars) een goede samenwerking wordt gerealiseerd. De praktische regiefunctie voor het "één-gezin, één plan, één-regisseur"-principe vereist continue aandacht in de verdere uitwerking én in de praktijk van alle dag.

Voor "één gezin" dient bij bepaalde jeugdproblematieken uitdrukkelijk "één jongere" te worden gelezen;

- De 18-/18+ problematiek wordt aangeroerd in de strategie. Genoemd wordt waar H10 aansluit op de gemeentelijke situatie. Hoe de verlengde jeugdhulp (en de eventuele andere hulp in een gezin vanuit de WMO, etc.) wordt ingezet is echter een gemeentelijke verantwoordelijkheid;
- De toegang tot de zorg (veelal via sociale wijkteams) is een belangrijke factor. In de inkoopstrategie worden basiscriteria neergelegd, waaraan de lokale situatie minimaal dient te voldoen. Het is belangrijk dat gemeenten concreet invulling geven aan de voorgestelde basiscriteria en verdere stappen zetten om de rol van de lokale teams te versterken;
- De inkoopstrategie zegt én samenwerking te bevorderen én de vrije keuze van de hulpvrager(s) te stimuleren én onderlinge concurrentie te bevorderen. Deze zaken staan op gespannen voet met elkaar. De Adviesraden Sociaal Domein achten niet-vrijblijvende samenwerking én vrije keuze van hulpvrager(s) belangrijker dan onderlinge concurrentie. Denken vanuit het expliciet cliëntenperspectief kan partijen helpen in dezen de juiste keuzes te maken;
- Het PGB wordt niet besproken in deze notitie omdat het niet door de gemeenten wordt verstrekt. Omdat het PGB op dit moment erg onder druk staat pleiten wij ervoor om het PGB als volwaardig alternatief een stevige plaats te blijven geven.

* De inkoopstrategie is een ingewikkeld proces voor jongeren. Twee jongeren en een ondersteuner van JONG doet mee! hebben meegedacht en onderschrijven van harte dit advies.

Toevoeging van de Adviesraad Sociaal Domein Wassenaar (ASD)

1. Resultaatsturing (m.b.v. kwaliteitsindicatoren) moet op de juiste manier gebeuren. Hierbij hopen wij dat er naast betrokkenheid van cliënten en jeugdhulpaanbieders ook onafhankelijke experts (econometrist?) meedenken, gezien de complexiteit en het belang van het bepalen van de goede indicatoren om kwaliteit te meten en zo op resultaat te sturen.
2. Bij het vaststellen van de kwaliteitsindicatoren moeten de professionals worden meegenomen in de formulering van de kwaliteitsindicatoren omdat zij kennis hebben van de eisen waaraan behandelingen moeten voldoen.
3. Daarnaast is voor de analyse van cijfers ook de expertise van experts noodzakelijk om te zorgen dat de cijfers een goede afspiegeling zijn van de werkelijkheid en zodoende statistisch verantwoord zijn.
4. Aanpassing moet mogelijk zijn als uit voortschrijdend inzicht blijkt dat dit noodzakelijk is.
5. Naast cliënten en cliëntenorganisaties is de stem van de jeugdhulpaanbieders ook belangrijk, zij zijn immers expert op hun vakgebied en hun expertise moet ook meegenomen worden in de besluitvorming.
6. Het zou goed zijn als de ASD Wassenaar ook weer betrokken wordt bij het vervolgtraject en kan adviseren bij de verdere uitwerking/invulling van de inkoopstrategie.

